

Warszawa, dnia 13 stycznia 2009 r.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki
Zdrowotnej – Lotnicze Pogotowie Ratunkowe
(Użytkownik statku powietrznego)

ul. Księżycowa 5
(adres)

01-934 Warszawa
(adres)

Nr ewidencyjny zdarzenia lotniczego

47/07

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

tel. +48 (22) 630 11 31; fax +48 (22) 630 11 43
telefon alarmowy: 0-500 233 233

RAPORT KOŃCOWY Z BADANIA INCYDENTU LOTNICZEGO

1. Data i czas lokalny zaistnienia incydentu:

27 lutego 2007 r. godz. 19:00 LMT.

2. Miejsce startu i zamierzonego lądowania:

Nie dotyczy.

3. Miejsce zdarzenia:

Lotnisko Warszawa-Babice (EPBC).

4. Rodzaj, typ, znaki rozpoznawcze, właściciel statku powietrznego:

Śmigłowiec Agusta A-109E Power o znakach SP-HXA.

Właściciel: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

5. Typ operacji:

Nie dotyczy.

6. Faza lotu:

Uszkodzenie wykryto podczas przeglądu przedlotowego.

7. Warunki lotu:

Nie dotyczy.

8. Czynniki pogody:

Nie dotyczy.

9. Organizator lotów / skoków:

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

10. Dane dotyczące dowódcy SP:

Brak danych.

11. Opis przebiegu i okoliczności zdarzenia:

Podczas przeglądu przedlotowego wykryto pęknięcie o długości ok. 100 mm po prawej stronie owiewki statecznika pionowego (tj. końcówki przykręcanej na jego szczycie), na jej dolnej krawędzi, obok skrajnego tylnego otworu pod wkręt mocujący.

Ponadto stwierdzono zerwanie łąba nita w szwie mocującym żebro z pokryciem po lewej na nośnej części statecznika.

12. Przyczyna (przyczyny) zdarzenia:

Pęknięcie owiewki statecznika pionowego na jej dolnej krawędzi zapoczątkowane prawdopodobną wadą materiałową blachy pokrycia.

Nie ustalono przyczyny zerwania łąba nita w szwie mocującym żebro z pokryciem na nośnej części statecznika.

Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

1) Nienormalne drgania pokrycia spowodowane rozwarstwieniem krawędzi spływu owiewki statecznika pionowego spowodowane błędem w nitowaniu (rozwarstwienie wykryto i naprawiono w 120 h lotu i nie zgłoszono tego jako incydent lotniczy – naprawy dokonał Producent zgodnie ze swoją procedurą stosując nity remontowe),

2) Zastosowanie gąbki o otwartych porach do wypełniania owiewki, czyli z możliwością wchłaniania wody (wilgoci), co wprowadzało dodatkowe obciążenia od masy wchłoniętej wody oraz od rozpierania owiewki od wewnątrz spowodowane zwiększaniem jej objętości przy zamarzaniu wchłoniętej wody.

13. Zastosowane środki profilaktyczne:

Nie zaproponowano.

14. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi:

Nie zaproponowano.

15. Załączniki:

Album ilustracji.

KONIEC

Skład i podpisy zespołu badającego lub osoby badającej:

Jacek Jaworski PKBWL